

19474

Hasan KARAL
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı Sn. İbrahim Yumaklı tarafından Anayasanın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması hususunu arz ederim. 19.11.2024

Hasan KARAL
İstanbul Milletvekili

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın, Tarım Arazilerinin Kullanımını Etkinleştirme Projesi (TAKE) kapsamında Adıyaman İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından yürütülen proje ile çiftçilere yüzde 75 hibe destekli toplamda 488 ton nohut tohumu ve 78 ton mercimek tohumu dağıtımı yapılmıştır. Ancak, dağıtılan nohut tohumlarının alım sürecinde belirli firmalara yönelme, piyasa fiyatlarının üzerinde alım ve bölgeler arasında tohum çeşitleri açısından ayrımcılık yapıldığına dair ciddi iddialar ortaya atılmıştır.

Adıyaman'da nohut tohumu üreten 6 firma bulunmasına rağmen, bu firmalardan fiyat teklifi alınmadığı, yalnızca iki çeşit tohumun belirli bölgelere dağıtıldığı ve çiftçilere farklı çeşitler arasından seçim hakkı tanınmadığı belirtilmektedir. Ayrıca, serbest piyasada sertifikalı nohut tohumu fiyatları 45 TL iken, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün bu alımları 55 TL gibi yüksek bir fiyatla gerçekleştirdiği iddiası kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmadığına dair soru işaretlerini artırmaktadır.

Çiftçilerin zor bir süreçten geçtiği bu dönemde, projelerin tüm paydaşların taleplerini karşılayacak şekilde şeffaf, adil ve ekonomik yapılması gereklidir. Ancak, bu projede kamu kaynaklarının israf edilip edilmediği ve çiftçilerin menfaatleri yerine başka çıkar çevrelerinin mi korunduğu konularında açıklamaya ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) Proje kapsamında nohut tohumu alımı yapılırken, Adıyaman'da bulunan 6 nohut tohumu üreticisi ile fiyat ve çeşit araştırması yapılmış mıdır? Yapılmadıysa, bunun gerekçesi nedir?
- 2) Projede, çiftçilerin talepleri dikkate alınarak tohum alımı ve dağıtımı gerçekleştirilmiş midir? Çiftçilere çeşit seçme hakkı tanınmış mıdır?
- 3) Nohut tohumu çeşitleri arasında bölgeler arası farklılık yapılmasının gerekçesi nedir? Örneğin, Azkan nohut tohumunun sadece Kahta bölgesine Göksu nohut çeşidinin ise Kahta dahil olmak üzere merkez ve ilçelere dağıtılması hangi bilimsel ve tarımsal temellere dayanmaktadır?
- 4) Sertifikalı tohum fiyatları serbest piyasada 45 TL civarında iken İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün 30 ton Azkan nohut tohum çeşidini 48 TL'den, 458 ton Göksu nohut tohumunu ise 55 TL'den alım yapmasının gerekçesi nedir?
- 5) Adıyaman'da ürün çeşitliliği bakımından ekimi yapılan ve yüksek verimlere sahip olduğu bilinen Arda, Aksu, Hasanbey, Ubet ve Çağatay gibi çeşitler varken neden sadece iki çeşidin alımı ve dağıtımı yapılmıştır?
- 6) İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün, tohum alımında ve çeşit seçiminde belli firmaları öncelemesinin, ihale süreçlerinde şeffaflığa ve kamu menfaatine uygun hareket edilmediğini göstermez mi?